7de JAARGANG. CURACAO DEN 25n JANUARI 1890 N° 317

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar pedilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

De Anglicaansche kerk in Engeland.

Onlangs deelde *Freeman's Journal* de bekeering van acht Engelsche predikanten mede.

Nu vernemen wij dat Kardinaal Manning zelfs zes hunner in zijn particuliere kapel te Westminster in den schoot der katholieke kerk heeft opgenomen. Eén dezer de Rev. C. W. Townsend heeft reeds in verschillende betrekkingen der Anglicaansche kerk geschitterd. Hij was achtereenvolgens onder - rector aan het theologisch college te Salisbury en hoofd der universiteitsmissie van Oxford te Calcutta. Men kan zich de ontroering voorstellen, die deze gebeurtenis verwekt heeft in de kringen der universiteit van Oxford, waar een uitgelezen schaar met geestdrift naar het ware licht streeft, en met veel bezwaren de vooroordeelen zoekt af te werpen, die hen nog aankleven van hun jonge jaren.

Dit berichtje, dat in de *Annales de la Propagation de la Foi* voorkomt, hebben velen met misnoegen, niet weinigen met vreugde vernomen; het feit, daarin gemeld, werpt een helder licht op den jammerlijken toestand, waarin de Anglicaansche kerk, die „rijkste der aarde," verkeert.

Daar is sinds jaren, maar vooral in den laatsten tijd, een sterke strooming in Engeland waar te nemen, die meer en meer naar Rome voert. Wij bedoelen niet die op politiek gebied, voor welker bestaan de zending van Simmons als gewoon gezant bij den H. Stoel een krachtig bewijs is; wellicht vinden wij gelegenheid daar later op terug te komen. Nu wijzen wij alleen op de beweging ter verbetering, die er op godsdienstig terrein valt op te merken; en hier wonden onze blikken zoo dikwerf naar Engeland getrokken, er doen zich daar zooveel bekeeringen en hervormingen voor, dat wij ons afvragen: hoe lang nog zal de anglicaansche kerk de „rijkste kerk der aarde" zijn?

Het feit dat acht geestelijken, en onder hen uitnemende, hun kerk verlaten om naar het katholicisme over te gaan, spreekt sterk voor het verval van het anglicanisme en voorspelt het een donkere toekomst. Het voorbeeld, door hen, op wie de oogen der menigte gericht zijn, gegeven, zal zijn krachtigen invloed op die menigte doen gevoelen. Waar de herder voorgaat, zal de kudde volgen.

Dit feit staat niet alleen. Sinds maanden is een proces aanhangig tegen den anglicaanschen bisschop van Lincoln, die aangeklaagd werd wegens het navolgen van katholieke ceremoniën in de anglicaansche godsdienstoefeningen. De hoofdpunten van de beschuldiging, die men tegen dezen bisschop inbrengt zijn: dat hij aan een altaar, waarop twee kaarsen brandden, met den rug naar het volk gekeerd, over een kelk, waarin een der assistenten wijn en water geschonken had, de woorden der consecratie zou uitgesproken hebben, terwijl het zangkoor het *Agnus Dei* zong; dat hij bij de toediening van het avondmaal met het kruisteeken den zegen gaf en absolveerde en daarna volgens katholiek gebruik de overblijfselen van het avondmaal nuttigde en de kerkelijke vaten met water en wijn reinigde.-Met nieuwsgierige spanning wordt de uitslag van dit proces te gemoet gezien.

En terwijl dit geding nog aanhangig is, komt weder een nieuw feit de toenadering tot het katholicisme bewijzen.

Onder voorzitterschap van den bisschop van Slandaff is in de vorige week een kerkelijk congres Church Congress, vergaderd geweest, tot behandeling der vraag, hoe de invloed der anglicaansche kerk op de steeds toenemende bevolking der groote steden kan versterkt worden. Die invloed toch is in de groote centra steeds dalende, hier en daar zelfs is zij bijna nul.

Het congres was niet officieel: immers, men moet het niet verwarren met de Convocation en Synode der anglicaansche Kerk, die eenmaal per jaar vergadert in twee afdeelingen overeenkomende met de kerkelijke indeeling, der provincie York, welke door de engelsche Staatskerk is aangenomen. Het Church Congress gaat uit van een particuliere, doch zeer machtige vereeniging welker taak, in hare statuten aldus omschreven wordt.

„Het doel van het kerkelijk congres, is den leden van de Kerk van Engeland en van bij deze aangesloten Kerken gelegenheid te geven om van gedachten te wisselen en vrijelijk te beraadslagen over de werkzaamheid van deze Kerk en over de middelen om deze te beschermen en uit te breiden; voorts om bij geestelijken en leeken, de studie van deze quaestie en van andere daarmede samenhangende aan te moedigen.

Daar een groot getal kerkelijke dignitarissen, o. a. de aartsbisschop van Canterburij, veel bisschoppen en clergijmen, die deel uitmaken van de Convocation, ook leden zijn van het Congres, kan het daar verhandelde een vrij juist denkbeeld geven van hetgeen er tegenwoordig in den boezem van de anglikaansche Kerk omgaat.

In het algemeen bleek op dat Congres dat het ritualisme meer en meer veld wint, en dat de puriteinsche traditiën bij het volk en bij de geestelijkheid langzamerhand in diskrediet geraken. Men gaat hoe langer zoo meer inzien, dat het volk behoefte heeft aan een godsdienst die niet alleen spreekt tot het verstand, maar ook tot de verbeelding en voldoet aan de behoeften van hoofd en hart beide.

Zonder twijfel ligt hierin eene groote toenadering tot het Catholicismus.

Een der sprekers de reverend Mackeson, kwam met kracht er tegen op, dat de godsdienstoefeningen of misions hier en daar gehouden werden in schoollokalen of concertzalen, zelfs in stallen, die men tijdelijk daarvoor had ingericht. Men moest niet anders vergaderen dan in gebouwen, waar de godsdienstzin wordt opgewekt ook door de omgeving. De anglikaansche predikanten, zeide hij moesten het voorbeeld niet navolgen van hun ambtgenooten onder de dissenters, die in gewone kleeding op den preekstoel verschenen. Van de kerkmuziek moest meer werk gemaakt worden.

De opwekkende fanfaren van het Leger des Heils hadden duizenden zich daarbij doen aansluiten, die door den kouden eeredienst van de officieele Kerk werden afgestooten. Maar vooral merkwaardig waren de voorstellen, die ter tafel werden gebracht, om vereeningen te vormen van predikanten, voor het uiterlijke bijna geheel in den geest van de katholieke kloosterorden. Twee uitgewerkte plannen werden bediscussieerd, dat van den reverend Ferrar, die van de leden der op te richten vereeniging het afleggen der geloften van kuischheid, armoede en gehoorzaamheid vorderde, en dat van den kanunnik Medd, die meende dat het eerste voorstel te ver ging.

Rev. Ferrar, de door zijn schrijven en werken op kerkelijk gebied bekende aartsdiaken, wil derhalve de jammerlijke toestand der Anglicaansche kerk verhelpen door het oprichten van anglicaansche kloosterorden en dit niet als privaat-onderneming maar als officieel kerkelijke instelling. Men zou verwacht hebben, dat de geheele achtbare Vergadering als één man tegen hem opgestaan zou zijn. Het tegendeel gebeurde: men liet zich gunstig over dit plan uit. De *Standard* verzamelde onlangs de uitspraken der hoogste waardigheidsbekleeders over dit belangrijk vraagstuk en wat vernemen wij daaruit? De anglikaansche aartsbisschop van Kantelberg, primaat van Engeland, de bisschoppen van Lincoln, Southwell, Londen, Winchester en Chester bespreken Ferrars plan met waardeering en meenen, dat het de moeite loont een proef te nemen.

Vraagt men na dit alles niet: waar gaat de anglicaansche kerk heen? Is zij reeds niet ver voortgeschreden op den weg, die naar Rome leidt? Spreekt zij niet stilzwijgend een oordeel over zich zelve uit en wijst zij

FEUILLETON.

ROEMAN HOMBER I ROEMAN MUHE.

UN RELATO DI PASCU

V

Un encuentro asombroso
(*Siguimentoe.*)

Horlogi grandi den antesala a bati diez dos ora, ora Agnés a bolbé fo di misa pa segunda bê. E senjora a keda cas i duranti su soledad, según é mes a declará na mesa di koffi, él a sintá ta cabisjá un poco como e maïnta ayí él a lamantá asina tempran. Leopold també, maské él no a declará abiertamente, no por a habrí su wowo despues di almuerzo; i afin di no pegá sonjo él a drentá den su cuarto di estudio bai leza un artículo riba "Procedimientoe criminal cerca nos Marina," ma sonjo tabata más fuerte coe n'éle. E courant a keda ainda mitar habrí su delanti, ora e criar a bin lamantéle pa biséle koe senjora ta warda riba dj'éle na mesa di koffi.

Agnés a contá koe na salimentoe fó di misa, él a papiá coe Louise i koe él mester a primintiéle koe aworo l'e bini coe su mamá bin hací un visita. Senjora Bronvliet no tabatin nada contra i Leopold a comprendé awor koe dj'aki te ora di comé, él tin di bai cualké camina bai buscá distracción i koe esai ta un famosa ocasión p'é contrá coe algún di su amigoenan k'a bin pasá e dianan di Pascu den e stad, koe nos no a mentá su nomber. ¿Ta pakiko él a preferá di pasá e dia dj'awe den companía di Agnés? E mes no por a bisa ta pakiko i sin embargo él tabata apreciá su roemán awé más koe nunca i él tabata sinti más atractivo p'éle. ¿Acaso e roemán tabata un tabla di salbación p'éle, mientras mil i mil di idea contradictoria tabata cruzá den su imaginación?

Meditando asina él a keda pará delanti e ventana haltoe di su cuarto di estudio, mientras su vista a keda ta fihá e wagen koe tabata hibando su mamá i su roeman muhé cas di familia Vertuyls. ¿Ta pakiko él també no a bai huntoe coe nan ....?

—"Vamonos." él a murmurá den djé mes, mirandoe su mes den spiel, "vamonos, e cordamentoe ayí mester stop. Mi no kier corda más. Ta un ora. Mi ta bai cerca Guilliams, Cicero i de Ramp di Leiden lo ta cerca dj'éle awé. Esai kier bisa algoe......"

Hustamente ora él tabata bai sali i koe él kier a cerá porta su tras, él a sintí un pobercita muhé k'a batí riba su schouder, puntréle toer susta:

—"Senjor, no toemá mi no maloe; ¿ma ta 'ki senjora Bronvliet ta bibá?"

—"Sí," Leopold a respondéle carinjosamente; ¿ta kiko ta na bo sirbisji?"

—"Pa bisa verdad," e mama di Bram a murmurá pasobra e prehunta di Leo a trastornéle;" pa bisa verdad, nada no ta na mi sirbisji, ma........'

E muhé a keda leeuw, sea p'é bientoe fini i frio koe tabata soeplá, sea p'e aflicción, k'él tabata den.— su rosea tabata sofocá.

Leopold a haya compasión coe n'éle. Pa promer bê di su bida él a mirá miseria cara cara, miseria sufrí boca ketoe, un miseria koe no ta spantá bo, koe no ta inspirá bo horror, e miseria koe ta rancá compasión di toer corazón noble, aunké él no ta pidi limosna.

—"Drentá un ratoe, bon muhé," Leopold dici coe confianza, i nan dos a drentá den antesala. El a comprendé k'e muhé ayí mester tabata un hende koe Agnés ta protehé. ¿Na ciertoe sentido él també no tabata su protector?

—"¿Ta mi roeman muhé a bisa bo di bini aki?" Leopold a puntrele p'e ta más convencí.

—"Ta posible, senjor," e pober muhé k'a sintí su mes mihor den dje antesala, a contestá; "antajera nochi promer mi yegá fo di mi trabao camina mi ta sirbí, un senjorita tabata na mi cas i él a largá respondi pa mi bini aki awé pa un ora di merdia. Mi no tabata tribi bini, ma mi jioe muhé no kier a doená mi sosiego, mi tabatin di bini. Mi jioe tabatin miedoe koe si mi keda sin bini, e senjorita lo por toemá na maloe."

—"Mi roeman muhé no ta na cas awor, mamachi," Leopold a respondé, ma entretanto él a haya koe lo ta duroe p'é larga e muhé bai sin socorele. ¿Ta oenda toer su teoría koe gobierno ta cuidá pober, a keda? El no a corda ayí riba. El a soponé k'e invitación dje familia Vertuyls a haci su roemán loebidá riba su protegida ¡ Bondadosa Agnés! ¿toer su cordamentoe no tabata semper pa cultivá más i más e relaccionan coe e familia Vertuyls? ¿No ta

door haar toenadering de katholieke Kerk niet aan als de bron, waaruit de ware leer te putten is?

Och of God hen allen, die met oprecht gemoed naar het ware zoeken verlichten moge, opdat zij eenmaal rust vinden in die eenige waarheid, waarin alleen ware rust te vinden is!

Benoeming van Katholieke AMBTENAARS.

Het debat in de Tweede Kamer over de klacht van den heer Gleichman over de al te veelvuldige benoemingen van Katholieke ambtenaars is naar ons oordeel van zoo groot belang, dat wij de rede van den heer Schaepman, waarmede de heer Gleichman op afdoende wijze wederlegd werd, hier laten volgen.

De heer Gleichman had gevraagd: „is de regeering met mij van gevoelen, dat bij benoemingen de vraag: tot welk kerkgenootschap men behoort, den doorslag niet mag geven?"

Hierop antwoordde de heer Schaepman als volgt:

„De Grondwet verbiedt dat, en geen enkele regeering zal den moed hebben om te zeggen, dat zij zich op een ongrondwettig standpunt stelt. Maar ik laat geheel deze theoretische zijde van de vraag rusten; ik ontken eenvoudig, dat deze vraag in hare algemeenheid op volstrekte wijze kan worden beantwoord. Wat beteekent den doorslag geven? Wat geeft den doorslag? Dat kan zijn de geringste, de kleinste, de infinitesimaalste omstandigheid, die in de wereld te vinden is. Er kan volkomen gelijkheid zijn van bekwaamheid, van talent, van karakter, van anciënniteit, en toch kan het zijn dat eene omstandigheid die van minder beteekenis is, waar het de betrekking geldt, dan het behooren tot een of ander kerkgenootschap den doorslag geven moet. Dat weet ieder onzer. Wij wéten allen, dat deze vraag zoo algemeen onmogelijk gesteld, laat staan beantwoord kan worden; wij weten allen dat alles afhangt van de omstandigheden, van de betrekkingen, waarover men handelt. Ik vind een ongezocht bewijs. De geachte afgevaardigde uit Amsterdam heeft hedenmiddag gezegd, dat het hem niet verwonderde, dat tot hoogleeraar in de godsdienstwetenschap aan de universiteit te Leiden een Protestant is benoemd. Het verwondert mij ook niet. Ik geloof volkomen, dat het onmogelijk is een Katholiek van goeden huize, een Katholiek van top tot teen, te vinden, die zich met dat hybridisch vak zou willen belasten; maar wanneer de geachte spreker van meening is, dat een Katholiek hier niet benoembaar was, geeft hij dan zelf niet eenigszins het antwoord op zijne vragen? Want is het vak der godsdienstwetenschap aan eene belijdenis gebonden door de wet van 1876, de Grondwet of door welke wet ook? Neen, Mijnheer de Voorzitter, maar het is, indien men wil, aan eene belijdenis verbonden eenvoudig door de historische omstandigheden; door het feit dat het vak in de wet van 1876 is gekomen op eene wijze, die ik nu niet nader zal omschrijven, maar die wij allen kennen. Hiermede zou ik kunnen besluiten, maar ik ben nu eenmaal op dit onaangename punt gekomen, en ik geloof dat het goed is, dat wij ons daarover eens ten volle uitspreken.

Niet ik, Mijnheer de Voorzitter, ik verklaar dat zeer uitdrukkelijk, behoor tot hen, die meenen, dat de Katholieken, omdat zij ⅖ der bevolking vormen, op ⅖ van de ambten en betrekkingen in den Staat aanspraak zouden hebben. Inderdaad neen, ik heb in dit opzicht nooit anders gevraagd voor de Katholieken dan dat, waarop zij als staatsburgers naar recht aanspraak kunnen maken.

Ik vraag voor hen geen enkel privilegie, maar ik wensch voor hen ook geen achteruitzetting. Ik vraag, dat zij beoordeeld worden naar hun talenten, naar hun karakter, naar hun anciënniteit, naar hun bekwaamheid, evenals elk ander. Ik vraag, dat in het openbaar leven tegenover ons niet geschieden kan wat in een zeer geestig stuk, voor eenige jaren in *De Gids* verschenen, „het examen te Harder", zoo juist beschreven werd en menigeen onzer heeft doen lachen. Ik vraag, dat, wanneer men bij toeval vergeten heeft om bij het oproepen van candidaten de letters P. G. op te nemen, men niet den besten candidaat zelfs zal weigeren, omdat hij op de vraag: godsdienst? het gevreesde woord: Roomsch, moet uitspreken. Dat is het eenige, wat ik vraag. Ik vraag zelfs niet wat misschien gevraagd zou kunnen worden, dat men toch een weinig het oog hield op de achteruitzetting, die ten onzen opzichte wel degelijk lang heeft bestaan. Ik schaam mij over die achteruitzetting niet; ik weet te goed waaruit zij is voortgekomen.

De periode onzer geschiedenis, die de oorzaak er van is, de periode onzer geschiedenis, die mijne Katholieke landgenooten min of meer huiverig heeft gemaakt voor het dingen naar staatsambten, is voor ons geene oneer; wij zijn trouw gebleven aan wat onze vaderen ons hadden gelaten. Maar ook op dien grond vraag ik geen bevoorrechting, vorder ik niets; maar ik herhaal nog eens, wat ik vorder is, dat wij ten volle zullen gelijkgesteld worden dat men niet om den een of anderen titel de Roomschen achteruitzet, eenvoudig omdat zij — ik zal nu het volkswoord maar gebruiken — van het houtje zijn.

Daar zijn twee titels in mijn leven, waarop ik fier ben: ik ben een goed Roomsch kind en ik ben een Nederlander, en ik zal mij in het eene om het andere niet laten achteruitzetten.

Wanneer men nu de vraag stelt, hoe het staat met die ⅖ van de bevolking, die op dit oogenblik toch niet meer in den toestand verkeeren, waarin de heer Gleichman zeide, dat wij voor 25 jaren verkeerden, dan kan ik toch uit eenige mij vriendelijk verstrekte aanteekeningen nog wel het een en ander mededeelen, dat nu niet zoo geheel en al bewijst, dat er van eene gelijkstelling ook in de verste verte maar eenige sprake is.

Wij tellen in Nederland 581 hoogere en lagere rechterlijke ambtenaren en van deze behooren er 96 tot de Katholieke belijdenis. En hoe zijn deze ambtenaren nu over het land verdeeld? In de drie noordelijke provincien Groningen, Friesland en Drenthe bevindt zich eenvoudig geen enkel Katholiek rechterlijk ambtenaar! In het arrondissement Arnhem, waar de bevolking, die onder de rechtbank ressorteert bedraagt 113.000 Roomsch Katholieken tegenover 125.000 Protestanten, bestaat het personeel der rechtbank uit 14 personen, waaronder sleehts één Katholiek. Van de 14 kantonrechters en aan de kantongerechten verbonden ambtenaren in hetzelfde arrondissement is er juist één, die den Katholieken godsdienst belijdt.

Ik zeg dit niet — evenmin als de geachte afgevaardigde uit Amsterdam — om bij wien ter wereld ook een plasdankje te halen; ik ben op die soort van dingen evenmin belust als hij. Maar ik moet mij verantwoorden omtrent hetgeen ik gezegd heb en dat men meende te zijn eene goedkoope geestigheid, waarmede ik mij van de zaak zou afmaken. Zal ik, Mijnheer de Voorzitter, nu verder gaan aanwijzen hoe het staat met de notarissen of met de burgemeesters of, zooals ik reeds zoo dikwijls gedaan heb, met onze universiteiten? Zal ik nu de vele kringen van ons Staats- en openbaar leven nog eens nagaan, en zal ik het zelfs wagen het heiligdom van de Koninklijke Academie van letteren en wetenschappen binnen te treden, om te zien, hoe het daar geschapen staat?

Ik heb gezegd, dat ik niet belust ben op succes in dien zin, en ik zal daarom over dit alles zwijgen. Maar ik wil toch eenvoudig aan den geachten afgevaardigde uit Amsterdam eene vraag stellen. Waar ik den geachten afgevaardigde ook voor houde, ik houd hem zeer zeker voor iemand van een open en eerlijk gemoed en voor een goed vaderlander. Maar nu stel ik mij de vraag: is de geachte afgevaardigde wel overtuigd, dat hij met het ter sprake brengen van dit onderwerp aan ons vaderland een dienst heeft bewezen? Is hij inderdaad overtuigd, dat hij zich bevindt in goed gezelschap? Er gaat toch op dit oogenblik door onze Nederlandsche wereld eene strooming, die er zooveel mogelijk op uit is om *Rome! Rome! Rome!* op den voorgrond te stellen. Alles moet uitgaan van Rome, alles keert terug naar Rome, het goede Nederlandsche volk moet door elk middel worden beducht gemaakt voor Rome.

Dat is kleine politiek! En onder de kleine politici had ik niet gedacht den geachten afgevaardigde aan te treffen. Dat is eene politiek, die men moet overlaten aan zekere, niet liberale of niet anti-revolutionnaire partij, maar aan zekere partij, die ik op dit oogenblik met geen naderen naam wil aanduiden, maar die meent dat zij het Protestantsche karakter der Nederlandsche natie het best kan behouden, door er voor te zorgen, dat alle kussens door Protestanten van hare belijdenis worden bezet.

Mijnheer de Voorzitter! Dit is een open en eerlijk woord, dat mij tegenover den geachten afgevaardigde uit Amsterdam van het hart moest."

(Mbd.)

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Lijst van brieven, die onbestelbaar zijn bevonden:

K. Bonsema 2, J. Henry Conley, Ignacio B. Gayeedo, Agustin Carillo, Aurelio Capitaine 2, Charles Dinzey, Charles Frazier, Leticia Z. de Goenaga, Hoekman, Jery Henriquez, Ricardo C. Henriquez, A. & O. E. Jesurun, A. A. Ter Laag, Lelafisz, John Lancairn, Juan Leito, Isaac M. Maduro, 5, Betsy Vaz de Maduro, Lucinda de Maduro, Miguel Perez, Jogana Steba, Dorottea Trapumberg, Raul Villasmil.

Niet voor verzending vatbaar een brief geadresseerd aan Diego A. Pacheco.

Verleden Donderdag nacht ontstond er brand in de woning van den Heer Corsica in de IJzerstraat op Otrobanda. Door tijdige ontdekking werd men het vuur meester, zonder dat men de hulp van het brandweerkorps behoefde aan te wenden. De brandschade bleef bepaald tot de keuken, waar de brand begonnen was.

PROGRAMMA

VAN HET

VOLKSFEEST

TE GEVEN

DOOR HET BESTUUR VAN CURACAO

op den 19 Februari 1890

TER VIERING VAN DEN

73sten VERJAARDAG

VAN

Z. M. den Koning.

1e. Gedeelte.

DES VOORMIDDAGS OM 10 UUR VÓÓR HET GOUVERNEMENTSHUIS.

1° Wedstrijd in het boegsprietloopen te water: 10 prijzen à f 1.—

2° Wedstrijd in kano's met 4 Pagaaien prijs f 6.— Premie f 3.—
Met 3 Pagaaien prijs f 4.— Premie f 2.—
Met 2 Pagaaien prijs f 3.— Premie f. 1.50.

2e. Gedeelte.

DES NAMIDDAGS OM 3½ UUR AAN DE OVERZIJDE, WATERKANT.

3° Wedstrijd in Tobben van het Gouvernementshuis af tot aan de Overzijde 1e. prijs f 3.— 2e. prijs f 2.— 3e. f 1.—

4°. Wedstrijd met Ezels, Prijs f 10.— Premie 5.—

únicamente koe vista riba él, su roeman homber, k' él tabata hací toer esai?"

—"¿Lo bo no tin nada contra, si acaso mi toemá encargo di mi roeman riba mi?" Leo a puntrá e pober muhé.

E mama di Bram a keda ta miréle admirá i expresionnan di su cara tabata doená testimonio, koe él no tabata comprendé ta ki encargo.

—"¿Oenda bo ta bibá, mamachi?" Leo a bolbé puntréle.

—"Den Haarsteeg, Senjor, den koffi di Latenstein, N°. 3."

Leopold a toemá nota den su zakboek. Como él tabatin idea masjá lihé di lo ke ta miseria, p' esai lo no ta maloe k' e cumpli awé coe e misión di Agnés, koe quizas pa su motiboe a loebida riba e mama di Bram.

—"Aworó lo mi bini bo cas," é dici, i coe confianza él a bati riba e muhé su schouder. "Nos lo yuda bo."

E pobercita muhé koe apenas tabata comprendé ta pakiko e senjorita a pidi p' é bini ayí, a fiká mas tolondrá awor i podiser lo el a keda siguí ta mira senjor Bronvliet yen di admiración, si ta cos e ultima palabranan di Leo no tabata un senjal p' él a retiréle. El a saluda e hoben coe cortesía i saliendo dje cas, él a hala porta cerá su tras.

Pa un momento Leopold no tabata sabi kiko hací. ¿Lo é bai promer cerca Guilliams ó cerca e muhé promer? Casi tabata dos ora i mein caba. Si ta cos é bai cerca su amigo promer, i si é topa ayá coe Cicero i de Ramp di Leiden, su dos companjeronan di academia, anto e visita cerca e pobercita lo no toemá lugar probablemente. Porfin él a resolvé di bai cumplí promer coe su encargo singular. Haarsteeg no tabata desconocí p' éle i na toer su sosiegoe é por camná bai aya na pía; e hoffi cualké hende lo moestréle ta na oenda.

Ora él a yegá, él a habri e porta dj' afó, ma trompecando den portal riba un par di zapatoe di paloe di Bram, él a bai dal te n' e porta di kamber k' a habri, i esai a permitiéle pa promer bé di su bida di tira un vista den un habitación di miseria.

Un poco asustá dje trompecamentoe, tolondrá na vista dje miserable habitación, él a keda para manera un hende mudo na porta, i e abogado-economista koe tabata posedé ideanan tan husta di doctrina di riqueza, a sinti ki triste figura él tabata hací na presencia dje pober muhé, sintá delanti di cama.

—"Sinta, senjor," e mama dicí, presentandoe un stoel n' éle.

Hustamente na momento koe Leopold kier a puntrele koe ta maloe su esposo ta, Bram a hací un senjal di wowo coe su mama i é di: "¡Mamá, Mie ta pidi algo!"

Involuntariamente Leopold a drai mirá; ma su delicadeza a hací é kita su wowo unbé.

—"Sí, mi jioe," e muhé a respondé i él a hibá algo di bebé pa Mietje. Caintura a bolbé drentéle. Inmediatemente él a bolbé i él a keda pará delanti dje senjor desconocí, manera un hende koe ta spera un cos.

—"¿Ta es aki ta di más chiquitoe?" Leopold a puntrá pa formá un conversación, moestrandoe riba Bram.

—"Sí, senjor. Mi tabatin cincoe jioe, ma tres a moeri. Mietje ta mayó di toer."

—"¿I bo esposo?"

—"Ta cuater anja k' él a moeri, senjor," e muhé a contestá coe un suspiro profundo; "Bram no a conocé su tata."

Leopold tabata buscando un prehunta nobo. E kier a puntréle con yaméle; ma él a haya k' esai ta impolitico i mientras él no tabata sá kiko hací, él a keda ta botoná i ta los su jas i ta drechá su dasji, koe tabata perfectamente na su lugar.

—"Lo mi contá bo, senjor," e muhé k' a coeminsa haya manera dje senjor desconocí bastante stranjo, a coeminsá, "e senjorita koe tabata aki ayera nochi a papiá coe Bram riba caya i ta dje modi ayí él a bini akí. E senjorita a doená mi jioe muhé un fuerte," e mama a continuá coe berguenza, "esai él no mester a hací.......... esai ta muchoe...... Ai, senjor," él a siguí, mientras él a saca su lensoe ta secá su wowo, "podiser ta un picar mi ta hací di ta asina orguljosa;...... ma bo ta mirá.... mi jioe tin grandi necesidad...... i mi ta keré koe ta Dios a disponé p' e senjorita bin yudá nos, ma sino ta sina..... bo ta mira, lo mi debolbé e fuerte"

Leopold a hincá hustamente man den su sacoe p' é ta sigur k' él no a loebida su porta moneda. ¿Ma lo é por tribí sacá placa awor? El a larga su portamoneda ketoe den su sacoe.

—"¿Ta muchoe tempoe koe bo jioe muhé ta maloe? Leopold a puntréle, masjá contentoe k' é por a haya algo di papiá.

E mama tabata bai respondéle; ma n' e momentoe ayí, porta a dal habri i dos senjorita di mes edad a drentá.

E ta sigi.

5°. Wedstrijd met bevrachte Kruiwagens, 1e. prijs f 3.— 2e. prijs f 2. 3e. prijs f 1.50.

3e. Gedeelte.

DES NAMIDDAGS OM 4½ UUR.

6°. Wedstrijd in Sloepen van 6 riemen. Een prijs van f 20.

7°. Wedstrijd in Sloepen van 4 riemen. Een prijs van f 15.—

8°. Wedstrijd in Sloepen van 2 riemen. Een prijs van f 10.—

De Wedstrijden in Sloepen worden gehouden van de Brug „Koningin Emma," af, rondom een Boei, liggende ter hoogte van de plaats waar vroeger de kraan (Ranka Master) was, wederom terug naar de plaats van afvaart.

De Boei wordt van Oost naar West gepasseerd.

4e. Gedeelte.

DES AVONDS OM 6½ UUR.

AAN DE OVERZIJDE, WATERKANT.

9°. Muziekuitvoering door de Kapel van het Garnizoen alhier.

NA AFLOOP DAARVAN.

VÓÓR HET GOUVERNEMENTSHUIS.

10°. Groot Vuurwerk.

De Commissie belast met de regeling van het Volksfeest, noodigt de ingezetenen van Curaçao beleefdelijk uit op 's Konings Verjaardag te vlaggen en des avonds hun woningen te illumineeren.

Zij die wenschen deel te nemen aan bovengenoemde wedstrijden worden verzocht zich vóór den 17en Februari aan te melden bij een der ondergeteekenden.

Curaçao den 6 Januari 1890.

Namens de Commissie voornoemd,

J. H. M. ELLIS,
President,

J. M. HEROLD.
Secretaris.

NEDERLAND.

Zaterdag was een vijftigtal hoofden van behoeftige huisgezinnen uit de gemeente Apeldoorn tegen drie uur des namiddags aan het koninklijk paleis, Het Loo, bescheiden. Ieder hunner ontving daar uit handen van H. M. de koningin eenige nieuwe kleedingstukken en dekens en van prinses Wilhelmina een geldsom geëvenredigd aan de grootte of de bijzondere behoeften van het gezin.

— Over de aanvaring in het Kanaal melden de Ned. couranten het volgende: Het stoomschip *Leerdam* der Ned. Amer. Stoomvaartmaatschappij van Amsterdam, van Montevideo en Buenos-Ayres, over Boulogne, is volgens bericht van genoemde maatschappij, in de Noordzee gezonken door aanvaring met het Engelsche stoomschip *Gaw Quan Sia*.

De passagiers, ruim 440 personen, en de bemanning zijn allen gered en te Cuxhaven aangekomen.

De ramp is door den mist veroorzaakt.

De kapitein was zelf op de brug. Alle voorzorgsmaatregelen waren stipt genomen. Na de aanvaring konden de schepen niet van elkander worden gescheiden.

Om acht uren 's morgens werden de passagiers en de bemanning in de sloepen verdeeld. Men bleef nabij de *Leerdam* tot 's middags twee uren. De opvarenden werden daarop overgenomen door het Fransche stoomschip *Emma* van Havre naar Hamburg en Woensdag namiddag te Cuxhaven aangebracht, vanwaar zij Donderdag, onder geleide van kapitein en officieren per spoor naar Hamburg zijn vertrokken.

Het casco van de *Leerdam* was ter Rotterdamsche Beurs verzekerd voor drie ton, waarvan een halve ton eigen risico door de maatschappij zelve. Aan vrachtpenningen is overigens 60,000 verzekerd. De lading is voor het grootste gedeelte aan de Amsterdamsche Beurs gedekt.

—Kapt. Lord, gezagvoerder van het Eng. stoomschip *Gaw Quan Sia* rapporteert het volgende:

Den 14^den November vertrok zijn stoomschip, dat van Hiogo naar Hamburg bestemd was, van Portland, waar het kolen had ingenomen en werd de reis voortdurend onder dikken mist voortgezet tot Dover en ten 3 ure 30 min. namiddag van 10 Dec. het vuurschip van East Goodwin was bereikt. Kort daarna werd het weder dik van mist, die aanhield tot 2 ure 20 min. des nachts van den 16den, toen de aanvaring plaats vond.

De equipage bestond uit 45 koppen, waaronder tien Engelschen en de overigen Bengaleezen en Chineezen. Dewijl ik sedert Zaterdagochtend niet uit de kleeren was geweest of op geenerlei wijze eenige rust had genoten ging ik naar de kajuit en was nauwelijks 10 minuten beneden, toen de aanvaring plaats vond. Het stoomschip had van 7 tot 10 ure des avonds met halve kracht gestoomd, toen men stopte en het lood wierp. Men stoomde toen (deadslow) zacht aan, totdat een toplicht en een rood licht door den opperstuurman, die op de brug stond, recht vooruit werd gezien.

Ik hoorde den uitkijk driemaal met de klok kleppen, hetgeen beteekende een licht recht vooruit. Ik hoorde den stuurman bevel geven, het roer hard bakboord te leggen en de telegraaf hoorde ik bellen om met halve kracht te stoomen. Ik begaf mij onmiddellijk op dek en zag dat het roode licht verdween en het groene licht te voorschijn kwam. Ik zeide tegen den stuurman: „Goede God, het roode licht verdwijnt," waarop de stuurman McNichols antwoordde: „Ja, hij heeft het roer aan stuurboord gelegd."

Het stoomschip (de *Leerdam*) scheen met volle kracht op ons aan te komen en binnen een paar seconden werd ons schip aan bakboordzijde bij de stookplaatsen in eene schuine richting aangevaren en kwam de *Leerdam* ongeveer vier voet in de machinekamer en maakte een gat van meer dan vijftien voet boven en beneden de waterlijn. De machinekamer en de stookplaatsen liepen onmiddellijk vol water, waardoor twee Bengaleesche stokers verdronken.

De *Weser-Zeitung* bevat omtrent deze aanvaring de volgende bijzonderheden:

Het s. s. *Leerdam*, kapt. Bruinsma, vertrok Zondag den 15en Dec. des namiddags met lading en ruim 440 passagiers, en eene bemanning van ruim 60 koppen, van IJmuiden naar de Plata-rivier. Het weder was zeer mistig, zoodat de vuren van den wal slecht te zien waren. Des nachts te 2 u. 30 m., ongeveer 30 mijl benoorden het vuurschip van de Noord-Hinder, kwam plotseling een streek aan bakboord het toplicht en het groene licht van een uit het westen komend stoomschip in het gezicht, dat zoo snel naderde, dat voor er iets tot afwending van het gevaar kon gebeuren eene aanvaring tusschen beide stoomschepen plaats vond.

De stoot was geweldig, en de boeg van het stoomschip *Leerdam* boorde diep in de midscheeps aan bakboord van de *Gaw Quan Sia*, en drong door tot in de machine-kamer.

Kapt. Bruinsma, die tijdens de aanvaring zich op de brug bevond, liet dadelijk de pompen peilen en dewijl het schip water begon te maken, alle in werking brengen. Zij waren echter niet in staat het indringende water meester te worden, zoodat het al spoedig bleek dat de *Leerdam* moest worden verlaten. Intusschen zaten de stoomschepen nog steeds aan elkander vast en trachtte men vruchteloos los te komen.

De *Leerdam* had intusschen zware slagzijde bekomen, welke het overboord zetten der booten gemakkelijk maakte. Onmiddellijk na de aanvaring waren al de passagiers van de *Leerdam* op dek gevlogen, doch eene paniek werd voorkomen door de rustige houding van gezagvoerder, stuurlieden, dokter en betaalmeester, die de passagiers wisten te beduiden dat er geen onmiddelijk gevaar te vreezen was. Nadat de booten ruim van proviand voorzien waren, begaven zich eerst de vrouwen en kinderen, die zich ten getale van 200 personen aan boord bevonden daarin, en daarna de mannelijke passagiers. Ten laatste begaf de bemanning zich in de booten. Deze was ten volle bedaard gebleven, en gehoorzaamde stipt al de bevelen, aan haar gegeven. De gezagvoerder was de laatste die de *Leerdam* verliet, juist op het oogenblik dat het voorste dwarsschot zich begaf. De voorpiek stond toen vol water, en in ruim no. 1. en 2 tien tot elf voet. Hoewel de booten van de *Leerdam* voldoende waren om al de opvarenden op te nemen, liet kapt. Bruinsma door zijne matrozen nog drie booten van het Engelsche stoomschip te water brengen, ten einde de vrouwen en kinderen meer ruimte te kunnen geven. Deze booten waren door de Engelschen achtergelaten, die, vreezende dat het stoomschip zoude zinken, hun vaartuig spoedig na de aanvaring verlaten hadden, en de overtollige booten hadden achtergelaten. Het was 8 uur des voormiddags toen de *Leerdam* werd verlaten, en tot dien tijd waren de pompen steeds in werking geweest. Met een langentros werden de booten aan het stoomschip vastgemaakt. Op bevel van kapt. Bruinsma begaf zich de opperstuurman weder aan boord om tapijten en andere middelen ter dekking voor de vrouwen en kinderen en nog meerderen proviand van boord te halen Gelukkigerwijs was de zee nog zeer kalm en stond er slechts eene lichte deining, zoodat het verblijf in de booten niet gevaarlijk was. Tegen twee uren des namiddags kwam het Fransche stoomschip *Emma* in het gezicht, en bijna op hetzelfde oogenblik geraakten de nog altijd in elkander vastzittende stoomschepen los, waarna de *Leerdam* kort daarop zonk en met het vooreinde het eerst onder de zee verdween. Een matroos die met eene bijl gereed stond kapte toen de tros, die aan het zinkende schip bevestigd was, af. Spoedig had het Fransche stoomschip, de *Emma*, kapt. Basroger, van Hâvre naar Hamburg bestemd, de booten bereikt, en verklaarde zich de gezagvoerder onmiddellijk bereid de schipbreukelingen aan boord te nemen, waar zij zich binnen het half uur in veiligheid bevonden. Zij werden door de Fransche zeelieden met groote hartelijkheid ontvangen, en zoo goed de afmetingen van het niet zeer groote stoomschip het gedoogden geherbergd. De kleine kajuit bood slechts ruimte aan voor een gering getal passagiers, en de meesten moesten op het dek blijven, dat vooral des nachts geen aangenaam verblijf was. Aan proviand was intusschen geen gebrek, dewijl uit de booten een menigte beschuit, hammen, kaas, boter en geconserveerde levensmiddelen waren overgenomen, meer dan voldoende om Cuxhaven te kunnen bereiken. Er was echter gebrek aan drinkwater, doch de gezagvoerder van de *Emma* nam, om daarin te voorzien, de toevlucht tot de uit wijn bestaande lading. De schipbreukelingen van de *Leerdam* hebben niets van hunne kleederen gered, doch kapt. Bruinsma nam het scheepsjournaal mede van boord. De geredden van de *Gaw Quan Sia*, meest Hindoes, hebben hunne kleederen gered, en werden mede aan boord van de *Emma* opgenomen. Op vier na liet men al de booten drijven, en deze werden uit voorzorg medegenomen tot dicht bij den mond der Elbe, waar men ze los liet. Des namiddags van den 18den December te 5 u. kwam de *Emma* met de schipbreukelingen behouden te Cuxhaven aan.

Volgens rapport van den gezagvoerder van een stoomvisschersvaartuig, 20 Dec. te Ostende aangekomen, heeft deze drie masten van een stoomschip boven water zien uitsteken bewesten West-Kapelle. Hij vermoedt dat twee stoomschepen daar ter plaatse gezonken zijn.

Dit heeft vermoedelijk betrekking op de stoomschepen *Leerdam* en *Gaw Quan Sia*.

Aanvaring der Prins Willem I.

Het Nederl. stoomschip *Prins Willem I*, van Suriname, laatst van Hâvre, naar Amsterdam, is gezonken, na op twaalf mijlen afstand van Hâvre door een onbekend gebleven zeilschip te zijn aangevaren. De gezagvoerder van de *Prins Willem I* is met een en twintig man equipage en twee passagiers in een boot, gesleept door een visschersvaartuig, te Boulogne sur-Mer aangekomen; een andere boot, waarin zich dertien schipbreukelingen bevinden, werd nog vermist.

Volgens een later bericht bij het bestuur van den Westindischen maildienst ontvangen, is de tweede boot te Tréport aangekomen. Allen zijn dus gered.

Nog een andere aanvaring wordt bericht.

Het Nederlandsche stoomschip *Thorbecke VII* kwam Zaterdag 21 Dec. in het Noordzeekanaal in aanvaring met het stoomschip *P. Caland*. Het eerste schip is gezonken de *Caland* beliep oogenschijnlijk geenschade.

— Het ijzeren barkschip Cloncaird, kapitein Murdoch, van Londen naar Melbourne, is naar Duins teruggekeerd, met belangrijke schade door aanvaring. Dit is hoogstwaarschijnlijk het schip dat met *Prins Willem I* in aanvaring kwam.

— In plaats van het verongelukte stoomschip *Prins Willem I*, zou het nieuwgebouwde 1ste klasse stoomschip *Prins Willem III* den 16^den Januari naar West-Indië vertrekken.

BUITENLAND.

Engeland-Portugal.— Het Britsch-Portugeesche conflict is nog volstrekt niet op den weg der verbetering. De taal der bladen van beide partijen is zeer scherp; de Engelsche doen den aanval, en de Portugeesche weren dien af. Het meest van belang is, te weten wat de *Standard* zegt, omdat dit het orgaan is van het Foreign Office. Het blad schrijft, dat Engeland aan Portugal een krachtige taal moet doen hooren. Indien woorden niet baten, dan moet men er eene waarschuwing aan toevoegen: en blijkt ook die nog niet genoeg, dan moet men naar andere middelen grijpen, om Portugal tot rede te brengen. Eene buitengewone welwillendheid slechts is oorzaak geweest, zegt het blad, dat men niet al lang reeds perk heeft gesteld aan de ongehoorde pretentiën van Portugal, dat zich striktelijk behoort te houden binnen zijne feitelijk bezette koloniën, op gevaar af anders zijne bezittingen aan den mond der Zambesi te verliezen. Ook de *Times* dreigt: Portugal moet Serpa Pinto terugroepen, of anders zullen er harde maatregelen genomen worden. *Daily Telegraph* vreest, dat de tijd gekomen is, dat Portugal rekenschap moet gevraagd worden van zijn gedrag, dat den Engelschen altijd vijandig is geweest. Alleen *Morning Post* heeft een kalme, waardige houding en raadt zijne regeering aan, vooral geene overijling te begaan maar de uitvoerige verslagen over het geschilpunt af te wachten; zoodra het noodzakelijk is, zegt het blad, zal lord Salisbury de beslissing weten te nemen, die de eer en de waardigheid van Groot-Brittanië eischen.

Lord Salisbury schijnt echter voortvarender te wezen. Hij eischt uitlegging van den Portugeeschen minister van buitenlandsche zaken. Hij zal die hebben; de minister is bezig met het opstellen eener nota, waaromtrent reeds het een en ander wordt medegedeeld.

Volgens de Portugeesche lezing was het doel der reis van majoor Serpa Pinto, die voor eenige maanden de streken doorreisde tusschen den noordelijken oever der Zambezi en het Nyassa-meer (dus de binnenlanden aan de Oostkust ter hoogte van het eiland Madagascar) volstrekt niet, die landen te veroveren, zooals de Engelschen zeiden: het land behoorde reeds aan Portugal. Zijn doel was, het aanleggen van wegen te bestudeeren. Hierbij ondervond hij tegenstand van de inboorlingen, die door de Engelschen tegen het Portugeesch gezag waren opgehitst. De Engelsche reiziger Johnston had nl. in zijne hoedanigheid van Britsch Consul in de Portugeesche kolonie Mozambique van de Portugeesche overheid een vrijgeleide verlangd, om als louter nieuwsgierige de streken te gaan bezichtigen, welke Serpa Pinto doortrok. Van dit stuk gebruik makende, trok Johnston de Portugeesche expeditie voor en zaaide overal op haren weg mistrouwen ertegen, terwijl hij den inboorlingen Engelsche vlaggen uitdeelde. Serpa Pinto, tegenstand ontmoetende, kon

die Engelsche vlaggen slechts beschouwen als een oproerig symbool der Zwarten tegen het Portugeesch gezag. Waren zij door Engelsche onderdanen op Engelsch gebied gevoerd, dan ware er schending der Britsche vlag geweest. Nu niet! De Portugeesche majoor maakte dus van zijn licht veldgeschut gebruik, schoot 72 inboorlingen neer en ontnam hun twee der Engelsche vlaggen.

Is deze lezing juist, dan is de zaak der Britten in dezen in het oog der rechtvaardigheid verloren. Consul Johnston heeft, juist door het aanvragen van een pas in de Zambezistreken, dan immers het daar gevestigde Portugeesche gezag à priori erkend!

Portugal zou nog een document bezitten, dat verpletterend is voor de Engelschen, niet zoozeer wat het fond dezer quaestie betreft, als wel omdat het hunne hooggeroemde manier van kolonisatie, krachtens welke zij de Portugeezen van handhaving der slavernij betichtten, in een kwaad daglicht stelt. Het Lissabonsch kabinet verzekert, met stukken te kunnen bewijzen, dat de reiziger Hinkelmann, die in 1889 aan de oevers van het Nyassa-meer door de inboorlingen werd omgebracht, vermoord is op aanstoken der Engelsche zendelingen te Blantyre, die Hinkelmann beschouwden als een vriend der Portugeezen, wiens werkzaamheid in het belang der Britten moest gefnuikt worden.

Deze uiteenzetting werd aan lord Salisbury in eene nota opgezonden.

Duitschland. — In de Pruisische kolendistricten blijft de betering in den toestand aanhouden. In Rijnland en Westfalen is alles in orde, en hebben de mijnwerkers in eene groote vergadering eene motie van dank aan de regeering gezonden voor de betoonde sympathie. In de Saarstreek wordt bijna overal gewerkt. Hier en daar zijn de mijnwerkers er echter nog weigerachtig, omdat zij niet tevreden zijn met eene mondelinge belofte tot loonsverhooging en verkorting van werktijd maar deze evenals de afschaffing der *Sperre* zwart op wit verlangen. Door het echt Pruisisch optreden van sommige beambten is ontevredenheid verwekt, doch daar een hunner scherp berispt is door den keizer, die de meeste welwillendheid jegens de arbeiders aan allen heeft bevolen, wordt eene minnelijke schikking als zeker beschouwd. In de Silezische mijnstreken is door de arbeiders eene commissie benoemd, om met de mijnbesturen te onderhandelen over een ondergrondschen werktijd van acht uren. Wordt deze niet toegestaan, dan zal eene bijzondere deputatie uit de mijnwerkers zich tot den keizer wenden. Opmerking verdient, dat in alle drie de kolendistricten de arbeidersbevolking verklaard heeft, niets met het socialisme te maken te willen hebben, en zich met hare grieven rechtstreeks tot den keizer heeft gewend.

NOTICIANAN DI CABEL.

Paris. — Enero 18. Don Pedro a declara reporter di courant "*Gaulois*" koe él no tin idea di entregá corona, pasobra Princesa Isabel no tin simpatía di hendenan di Brasil. El a bisa també koe no tin probabilidad pa restablecé monarquía.

Na departamentoenan di Sur di Francia, opinion pública ta na fabor pa renova tratadonan di comercio.

Comerciantenan di Marsella a firma un peticion pa pidi gobierno forma un union den Francia, Spanja, Portugal i Italia.

New-York. — Nan ta bisa koe Mr. Blaine a keda completamente satisfecho coe e explicacionnan koe Ministro Colombiano a doena tocanti cohementoe dje barcoenan americano na Cartagena.

Rio Janeiro. — Ta mentira koe alemannan bibá na Brasil ta keha di gobierno republicano. Hamás e bon relacionnan entre gobierno i nan no a sufri di más mínima alteracion.

Londres. — Fo di dia 1 di Febrero koe ta bini, nan lo manda tres vapor di heroe bai reforza flota di Rusia den lamá Báltico i lamá di Noord.

Estacion di Curazao. — Como cabel di Key West pa Punta Rossa a kibra, toer telegram pa Norte América i Europa lo ta mandá pa via di Panamá segun prijs di coestumber.

Paris. — Enero 19. Cámara a bolbé reuni dia Bierna. Mr. Tirard a manifesta koe gabinete lo no toema su demision, pasobra é ta sostené pa mayoría i pa su historia política.

Presidente Leroyer i e vice-presidentenan a bolbé sali elihí den Senado.

Senjores Mahy Develle Perier i Peytral a bolbe sali elihí pa vice-presidente den Cámara di diputado.

Courantnan francés ta animá Portugal pa demoestra su derechonan delanti di potencianan grandi di Europa.

Londres. — Enero 19. Coronel Mailisson a sali condená pa paga mil libra esterlina, pasobra él a publica den un courant di India un artículo pa desacreditá Herbert Gladstone.

Parket, redactor di *North Londen Press*, ta condená na un anja di prision pa descrédito di Carl Euston. Radicaluan ta haci toer cos pa kita Cámara di Lordnan.

Lisboa, 19. Excitacion contra Inglaterra ta masjá grandi: manifestacionnan ta sigui; pueblo i studentnan ta recorre toer caya i nan ta menaza gobierno inglés. Na Oporto forza di Gobierno tabata obligá di usa nan arma contra e mal contentoenan.

Comerciantenan di Lisboa i Oporto a protesta contra e ultimatum inglés.

New-York, 19. Nan ta bisa koe e hombernan di Estado di Europa ta tratando pa marqués di Salisbury modifica su reclamacionnan contra Portugal.

Paris. — Enero 20. Mr. Freycinet a ordená pa e promer curpa di ehército manibrá contra e segundo, afin di poerba e polboe sin huma.

Courantnan francés ta bisa k'e cuestion den Portugal i Inglaterra lo ta semeté na un Congreso europeo.

Francia ta sostené Portugal i nan ta bisa koe Rusia lo sigui Francia, aunké él no tin ningun interes na Africa.

Madrid. — Sagasta ta incapaz di forma un gabinete nobo; la Reina a manda yama Alonso Martinez. El a tené masjá conferencia k'e hendenan mal contentoe; te ainda nada ta resolbé. Nan no ta keré koe lo tin posibilidad di forma un gabinete Alonso.

Rei a bira bon.

Lisboa. — Un diputacion di inglés bibá aki lo bai Londres masjá lihé coe idea di suplica Salisbury di regla coe Portugal.

Londres. — La Reina ta sufri di *grippe*.

Na última eleccionnan na New Foundland candidatonan di gobierno a bolbe sali elihí coe un gran mayoría.

Nan ta anuncia morto di Mr. C. R. Talbot, miembro di mas antiguo di Cámara di Comunes. Courant *Pall Mall Gazette* ta bisa koe solamente nacionnan grandi mester tin colonia i koe Portugal ta protehé esclavitud na Africa.

New-York. — Duque di Aosta a moeri di inflamacion na pulmon na Turin.

Mr. Marcani, embahador francés na Roma, a moeri di inflamacion di pulmon.

Paris. Enero 21. — Moret, republicano, ta elihí pa Senador den departemento di *La Manche*. Courant *La France* ta insistí pa gobierno doená informacion tocanti tacamentoe dje caravana, entre Diboutel i Harran riba territorio francés. E asunto ayi ta importante, pa motiboe koe na mes tempoe nan ta manda mil soldá inglés Haran i nan ta prepará infantería na Bruselas pa bai n'e mes destino.

Atrobé tabatin desorden bao di trahadonan di mina na Charleroi.

Londres. — Príncipe Victor Albert tabata cordialmente recibi na Lucknow.

Un golpi di biento pisá a causá danjo grandi den Canal di Irlanda.

Madrid. — Sagasta ta yamá atrobé cerca la Reina, pasobra ta demoestrá koe Alfonzo Martinez no por formá ninguno gabinete.

E gabinete nobo ta componé di:
Sagasta, Presidente,
Bermudez Reina, Guerra,
Equillor, Finanzas,
Romero, Marina,
Veraguas, Colonia
Capdepon, Interior
Becerra, Obras públicas
Puigcerver, Husticia
Vega Armijo, Exterior

Roma. — Coerant nan ta bisa koe dificultadnan di Rusia contra e tratado di Italia coe Abisinia, tin más relación riba forma koe riba existencia dje tratado.

New-York. Enero 23. Potencianan grandi ta nenga di interviní den e cuestión riba e parti Zuid Oost di Africa.

Gobierno di Brasil a sacá un decreto, exihiendo koe toer companía comercial estranhero mester tin dos tercera parti di nan capital den Brasil.

Paris. — Tin un proposición hací den Cámara di diputadonan pa suspendé e diputadonan boulangista durante e periodo actual di sesion, pa motiboe di desórdennan koe nan a cometé den Cámara dia luna pasá.

Mr. Etienne a confirmá noticia di tacamentoe di un caravana di comerciante na Harran i él a declará k'e lugar tabata menaza pa Italia koe tin vista riba dj'éle; él a agregá tambe koe Francia lo no aprobá nunca pa Italia ocupá e lugar.

Courant *Gaulois* dicí, koe emperador di Austria a doena di conocé, koe él no ta deseá del todo di ta coroná como rei di Bohemia; él ta largá e cuestion ayi pa su sucesor.

Viena. — Courantnan austriaco ta rechazá e manifestación di courantnan ruso koe ta bisá, koe tirania i opresión ta reina na Bosnia i Herzovinia. Al contrario, prosperidad ta aumentando en general.

Washington. — Delegadonan di República Argentina i di Brasil na e Congreso Pan-americano ta trahando un lei pa someté na arbitrahe toer cuestión koe por bin resultá den e diferente Estadonan di América.

Jioe homber di ministro Blaine a moeri di *grippe*.

ADVERTENTIEN.

BEKENDMAKING.

—o—

De publieke verkoop van ZILVEREN en GOUDEN VOORWERPEN, beleend bij de *Spaar- en Beleenbank* van 1 Juli t/m. 31 December 1887, onder Nos. 5018 X t/m Nos. 9529 X zal plaats hebben op Donderdag 6 Februari a. s. en de volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 17 Januari 1890.

De Voorzitter,
M. P. CURIEL.

ANUNCIO.

—o—

Bendementoe na findisji di PREENDANAN koe tin placa fiá riba nan na *Spaar- en Beleenbank*, eesta foi 1 di Juli te 31 di December 1887 bao di N°. 5018 X té N°. 9529 X lo tien lugar Djaweebs dia 6 di Februari i dianan koe ta sigui.

Ta pidi donjonan di e preendanan aji bin paga nan interes afin di evita nan bendementoe.

Corsouw, 17 Januari 1890.

President,
M. P. CURIEL.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA DE A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAZAO.